РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 22-го мая 1915. Ч. 59. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Saturday, May 22, 1915. N. 59.

АВСТРІЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ ФОРТИ ПЕРЕМИШЛЯ.

Союзні війска полонили знова 25.000 Москалів і здобули 12 гармат.

Австрійські війска зближають ся до Мостиск.

Італія готова до війни з Австрією.

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

БОМБАРДОВАНЄ ЗАХІДНИХ ФОРТІВ ПЕРЕМИШЛЯ.

БЕРЛІН (через Сейвіл, Л. Ай.), 20. мая. — Всі зусиля Москалів, щоби вдержати побідний похід німецьких і австрійських війск в Галичині і полудневій Польщі, є безуспішні. Передна сторожа армії ґенерала Макензена переправляєть ся на північ від Перемишля через Сян. Російській армії в Перемишли грозить небезпека цілковитого окруженя.

Головний воєнний штаб оголосив отсі вісти:

„Союзні війска в Галичині посувають ся скоро наперед. Передна сторожа армії ґенерала Макензена перейшла на північ від Перемишля ріку Сян. Російська армія, яка боронить Перемишль, находить ся у великій небезпеці. Війска німецькі і австрійські зближають ся від півночи, заходу і полудня до кріпости. Коли російські війска в пору не опустять Перемишля, будуть цілновито окружені і відтяті від головної армії.

„Західні форти Перемишля є вже обстрілювані тяжкими гарматами союзників".

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ СІНЯВУ. МОСКАЛІ СТРАТИЛИ 7.000 ПОЛОНЕНИХ І 8 ГАРМАТ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 19. мая. — Австрійська армія на північ від Ярослава, розбивши російські війска над Сяном, перейшла ріку і по кровавій битві заняла місто Сіняву (на правім березі Сяну). Москалі потерпіли великі страти.

У вечірнім звіті міністерства війни оголошено отсі вісти:

„Наші війска по правім боці Сяну перейшли річку Любачівку і розбили Москалів, які на північний схід від Ярослава пробували ставити сильний опір.

„По короткій, але кровавій битві наші війска взяли приступом місто Сіняву. 7.000 Москалів взято в полон і здобуто 8 гармат".

НІМЦІ ПЕРЕЙШЛИ СЯН МІЖ ПЕРЕМИШЛЕМ А ЯРОСЛАВОМ. — МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ПОНАД 7.000 ПОЛОНЕНИХ. 4 ГАРМАТИ І 28 МАШИНОВИХ КАРАБІНІВ.

БЕРЛІН (через Лондон), 20. мая. — Головний ґенеральний штаб доносить отсе про дальші успіхи в Галичині:

„Москалі робили вчера зусиля здержати перехід наших війск через Сян на північ від Перемишля. Однак всі напади Москалів відперто, задаючи їм величезні страти.

„Одна німецька дивізія, зложена з гановерських і ольденбурських війск, полонила понад 7.000 Москалів і здобула 4 гармати та 28 машинових карабінів".

ВЕЛИКІ БИТВИ НАД ДНІСТРОМ І КОЛО СТРИЯ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 20. мая. — На полудневій боєвій лінії австрійські війска пруть Москалів чимраз дальше на північ. Найбільші битви відбувають ся над горішним Дністром і в околиці Стрия.

Урядові звіти подають отсі вісти:

„Над горішним Дністром відбуваєть ся завзята битва. Наші війска здобувають одно становище Москалів за другим. Передівсім на північ від Самбора і Дрогобича Москалі сильно були укріпили свою лінію. Наші війска взяли їх приступом, проганяючи Москалів дальше на північ.

„В околиці Стрия відбуваєть ся вже другий день велика битва".

Побіда Австрійців коло Дрогобича і прогнанє Москалів з Борислава має велике значінє. В австрійських руках опинили ся великі копальні нафти в Бориславі і околиці. В Дрогобичи знова находить ся одна із найбільших фабрик бензини, якої запотребованє підчас війни є дуже велике, а то з причини великого числа автомобілів, яких уживають до всякого рода транспортів.

Москалі, як се доносять телеґрами, з таким поспіхом і перестрахом утікали з Дрогобича, що підчас утечі не ушкодили нафтових фабрик і копалень.

ВЕЛИКА ПОБІДА АВСТРІЙЦІВ НАД ДНІСТРОМ. — ЗНОВА 7.000 МОСКАЛІВ ВЗЯТО ДО НЕВОЛІ.

ВІДЕНЬ (через Сейвіл, Л. Ай.), 20. мая. — В урядовім звіті міністерства війни оголошено успіхи боротьби над Дністром і над Прутом. Число полонених Москалів зросло знова о 7.000.

Отсі вісти звучать:

„На схід від Ярослава і в околиці Сіняви відперто напади Москалів, задаючи їм дуже тяжкі страти.

„На полудневій і полудневo-східній боєвій лінії війска союзників відносять щораз то нові успіхи. В битвах над горішним Дністром полонено 5.600 Москалів.

„На північ від Самбора прогнано Москалів далеко на північ. Наші війска здобули сильно укріплені становища Москалів в селі, віддаленім всего 10 кільометрів від Мостиск.

„Над Прутом загальне положенє не змінило ся. На схід від Коломиї відбили ми напад російських війск, причім полонили 1.400 Москалів.

МОСКАЛІ ГОТОВЛЯТЬ СЯ ДО ВЕЛИКОЇ БИТВИ ЗА СЯНОМ.

БЕРЛІН (через Лондон), 20. мая. — На підставі звітів німецьких летунів треба припускати, що Москалі всі свої резерви війска посилають тепер в напрямі Сяну. Всі околичні дороги і зелізниці є переповнені російським військом. Можна проте надіяти ся, що в короткім часі прийде до великої рішаючої битви на правім боці Сяну, де Німцям і Австрійцям удало ся також переправити значні відділи своїх війск.

РОСІЯ ПРИЗНАЄТЬ СЯ ДО НОВИХ НЕУДАЧ.

ПЕТРОГРАД (через Лондон), 20. мая. — Нині вечером оголошено урядово отсі вісти з терену війни:

„Від 18. мая битва на полудне від Піліци і на цілій лінії в Галичині відбуваєть ся зі щораз більшою силою. На лівім березі Вислн беруть тепер участь нові німецькі полки. Коло Опатова, відтак над устєм Сяну до Висли і в околиці Ніска наші війска успішно відбивають напади армії союзників. Число полонених в послідних днях битви доходить до 4.000.

„Сильні відділи неприятеля, які по завзятій битві перейшли ріку Сян, заняли околиці Ярослава, Радави і Сіняви.

„На північ від Перемишля, між Перемишлем а Ярославом, наші війска відперли по части напади неприятеля по обох боках Сяну.

„На полудне від Перемишля над рікою Стрвяж і горішним Дністром удало ся неприятелеви з великими жертвами заняти часть наших становищ.

„На боєвій лінії в околиці Дрогобича, Стрия, Болехова і Долини напади неприятеля тривають дальше. Ми задали тут неприятелеви великі страти.

„На захід від Коломиї битва по обох боках Прута випала в нашу користь".

ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕНЄ НА ТЕРЕНІ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

Боєва лінія на терені війни з Росією представляєть ся з днем 20. мая, як слідує:

В Галичині: Боєва лінія зачинаєть ся від устя Сяну (до Висли), йде здовж лівого берега Сяну до Ніска, відтак правим берегом Сяну аж до Перемишля. Перемишль є з трох боків окружений військами союзників. На схід від Перемишля посунули ся австрійські війска недалеко міста Мостиск (30 кільометрів від Перемишля в напрямі Львова). Горішний біг ріки Дністра на північ від Дрогобича находить ся в руках Австрійців. Відси звертаєть ся лінія на полудневий схід і тягнеть ся на полудне від Стрия, через Болехів і Долину до Делятина. Дальше на схід становить боєву лінію ріка Прут аж до границі Румунії. Коло Коломиї і Черновець союзні війска находять ся на північнім боці Прута.

Ціла західна і велика часть східної Галичини вже є очищена з Москалів. Війска союзників переправили ся через ріку Сян і Дністер і зближають ся від заходу і полудня до Львова. Від заходу австрійські війска є у віддаленю всего 60 кільометрів від Львова.

Великі битви на правім боці Сяну, коло Перемишля, на півночи від Дрогобича і в околиці Стрия та Долини тривають з великою силою дальше. Вислід тих битв порішить, чи союзні війска займуть становища здовж Сяну і Дністра, чи підуть дальше наперед.

Занятя Перемишля можна сподівати ся кождої хвилі. Щоби не понести великих жертв, союзні війска старають ся окружити російські війска, які боронять Перемишль, і відтяти їх від головної армії.

Лише на Буковині і в полудневo-східній Галичині австрійські війска були приневолені уступити перед переважаючими силами Москалів від Дністра над ріку Прут, де заняли сильні становища. Москалі старають ся надати сему велике значінє, щоби в сей спосіб хоч в части улекшити свій погром.

Пораженє Москалів в Галичині перейшло всі попередні. Москалі стратили найменьше 500.000 людий, з чого самих полонених около 200.000. Великий погром російської армії в Галичині викликав велике пригнобленє не лише в Петрограді, але і в Лондоні та Парижи.

В російській Польщі: В північній російській Польщі аж по ріку Піліцу не зайшли жадні важнійші зміни. Натомісць від Піліци на полудне аж до Висли Москалі мусіли уступити на схід в напрямі Висли. Боєва лінія йде від ріки Піліци через Радом, Островець і Опатів до устя Сяну до Висли. Російська армія буде правдоподібно приневолена перед сильно наступаючими військами союзників переправити ся на східний берег Висли, де під охороною кріпости Івангорода займе нову боєву лінію.

Прогнанє Москалів з полудневої Польщі є вступом до головного наступу Німців на Варшаву. Москалі, щоби здержати дальший похід союзних війск в Галичині, кинули туди всі свої резерви, ослабляючи тимсамим свої сили на прочій лінії.

В Прибалтійськім краю: Після занятя російської пристани Лібави, не зайшли тут жадні зміни. Заповіджена Москалями велика армія, яка мала відси прогнати Німців, еще відай не прийшла. Противно, ріжні приватні донесеня подають, що німецькі війска вже недалеко другої російської пристани, Риги.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

СУМНІ ВІСТИ З ПЄТРОҐРАДУ ВИКЛИКАЛИ В ЛОНДОНІ ВЕЛИКЕ ПРИГНОБЛЕНЄ.

ЛОНДОН, 20. мая. — **Автрійсько-німецькі війска відбувають дальше побідний похід в Галичині.**

На північ від Перемишля перейшли вони ріку Сян і заняли місто Сіняву на правім боці ріки. Здаєть ся, що у російських війску дасть ся відчувати великий брак амуніції.

Є се очевидним, що австрійсько-німецькі війска силують ся окружити і відтяти кріпость Перемишль. І коли армії союзників удасть ся посунути дальше наперед, облога Перемишля є неминуча.

Дуже важним успіхом нової офензиви союзників є також і се, що в їх посіданю находять ся тепер великі нафтові терени коло Дрогобича (в Галичині) і копальні міди коло Келєц (в полудневій Польщі).

Після донесень з Пєтроґраду Москалі ведуть успішну акцію лише в полудневій Польщі і на Буковині. В полудневій Польщі зґромадили вони велику масу війска коло кріпости Іванґорода, де задумують здержати дальший похід Німців і Австрійців. На Буковині відкинули Австрійців за ріку Прут і загрожують столиці Чернівцям.

З Пєтроґраду надходять безнастанно пригнобляючі вісти про дальші успіхи Німців і Австрійців. З них можна вичитати про велике знеохоченє Москалів з приводу послідних неудач. Одна телєґрама з Пєтроґраду говорить так: „Все те, що російська армія з великими жертвами здобула в Галичині і в Карпатах, є тепер страчене".

З телєґрам і з ріжних вістий треба припускати, що Росія не робить вже навіть ніякого стараня, щоби затаїти своє воєнне положенє, яке під ту пору є в Галичині дуже для неї тяжке.

Велика неудача Росії викликала в анґлійських і французьких воєнних кругах зовсім оправдане затрівоженє.

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР НА ПОЛИ БИТВИ В ГАЛИЧИНІ.

АМСТЕРДАМ (через Лондон), 19. мая. — **В Берлїні оголошено урядово, що німецький цісар Вільгельм відїхав на воєнний терен в Галичині. В неділю був цісар сьвідком боротьби австрійських і німецьких війск при переході через Сян. Йому товаришив начальний командант австрійських війск, архикнязь Фридрих.**

Телєґрами зі Женеви (в Швайцарії) доносять, що німецький цісар находив ся на боєвій лінії, не зважаючи на грозячу небезпеку. Пятьсот кроків від міста, звідки приглядав ся цісар битві, упали ґранати і знищили автомобіль, котрим приїхав цісар враз зі своїм штабом. Стало ся се якраз в 15 мінут після того, як цісар висів з автомобіля.

„ГЕРОЙСТВО" НИКОЛАЯ НИКОЛАЄВИЧА.

ЛОНДОН, 19. мая. — Лондонська часопись „Дейли Мейл" одержала з Пєтроґраду отсю вість про геройство великого князя Николая Николаєвича:

„Коли в битвах коло Ясла (в західній Галичині) російські війска найшли ся з приводу браку амуніції в дуже великій небезпеці, великий князь Николай Николаєвич, найвисший командант російських війск, прибув особисто на поміч, наладувавши свій автомобіль амуніцією. Послідних 50 миль їхав великий князь зі скоростию посішного поїзду. За ним слїдувало тринайцять инших автомобілів, наладованих таксамо набоями.

„Появленє великого князя так заохотило козаків, що вони приступом здобули від Німців назад місто Ясло".

Не знати, що тут більше подивляти: чи нібито „велике геройство" великого князя, чи еще більшу недбайливість російських військових властий, коли аж сам головний командант сотками миль мусить довозити амуніцію своїм козакам. Та *відай не богато* тої амуніції завіз великий князь своїй армії, бо по нїй вже в Яслї і слих загинув. Вже два тижні минає від часу, коли Ясло було в посїданю Москалів.

—o—

В ПРИБАЛТІЙСЬКІМ КРАЮ.

УСПІХИ НІМЦЇВ НА ПІВНОЧИ. — МОСКАЛЇ СТРАТИЛИ ТУТ В ПОСЛЇДНИХ БИТВАХ 4.000 В ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛЇН (через Сейвіл, Л. Ай.), 20. мая. — Головна військова управа подала нині до відома, що Москалї в богато місцях на північній боєвій лінії потерпіли знова великі страти.

Урядовий звіт є отсего змісту:

„Напади Москалів над рікою Дубицею відперто. 900 Москалів і 2 машинові карабіни опинили ся в наших руках.

„Вчера взяли ми приступом горбки на північ від Годубіс, причім полонили 500 Москалів.

„Російські війска на полудне від ріки Німену зістали побиті на голову недалеко місцевости Шаки. Останки російських відділів утікли на схід, хоронячись в лїсах. Страти Москалів в убитих величезні. Лише полонених Москалів опинило ся в наших руках поверх 2.000. Крім того здобули ми 4 машинові карабіни".

—o—

АВСТРІЯ Й ІТАЛІЯ:

ЖАДАНЯ ІТАЛЇЇ ВІД АВСТРІЇ.

РИМ (через Париж). 20. мая. — Послїдні жаданя Італії, предложені Австрії, були отсї:

1. Відступленє цїлого округа Трієнту:

2. Відступленє міст Ґориції і Ґрадиски враз з їх округом;

3. З міст: Трієсту, Капо д'Істрія і Пірано має бути утворена нова держава, независима від Австрії;

4. Відступленє 6 островів коло полудневої Дальматії:

5. Австрія має зречи ся своїх інтересів в Албанії і признати зверхність Італії над містом Авльоною (в Албанії).

ІТАЛІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ОДЕРЖАЛО ВІД ПАРЛЯМЕНТУ НЕОБМЕЖЕНУ ПОВНОВЛАСТЬ.

РИМ (через Париж), 20. мая. — **Парлямент на нинїшнім засїданю ухвалив предложенє, щоби правительству уділити необмежену повновласть на случай війни. З 481 послів голосувало за предложенєм 407, против 74. Між послами, що голосували против предложеня, були всї посли соціялїстичної партії.**

Протягом слїдуючих кількох днів італійський король має видати маніфест, в якім оправдає війну з Австрією яко народну конечність.

Инші телєґрами доносять, що зелїзниці в північній Італії находять ся вже під військовим зарядом. Італія мала вже нагромадити 500.000 війска над австрійською границею і небаром розпічне воєнні кроки. З причини однак, що всї телєґрами йдуть через Париж, вони є часто неправдиві. В кождім однак случаю нема ще жадного урядового потверджeня про зірванє зносин між Італією і Австрією.

ІТАЛІЙСЬКІ ЧАСОПИСИ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ.

В італійській пресї сказано про нашу справу не богато. Поза короткою заміткою про брошуру д-ра С. Рудницького „Україна і Українці" в 48. ч. дневника „Іль Пополо Романо" (з 18. II. 1915), де кількома словами згадано також про змаганя і цїли „Союза визволеня України", знаходимо тільки відгомін арештованя і вивезеня митрополита А. Шептицького і насильного навертаня нашого народу в Галичині на цареславє. Про першу подію розписуєть ся журнал „Іль Бастоне" у статі п. з. „Від кардинала Мерсіє до Архиєпископа у Львові". Автор порівнує именно арештованє Німцями бельґійського кардинала Мерсіє з дїйсним арештованєм митрополита Шептицького і дорікає французьким та анґлїйським ґазетам за їх мовчанку в сїй справі. Далї подає причину арештованя, шукаючи її у стремлїню російської церкви звести всїх вірних до цареславя. Се можна помітити — пише ґазета — вже по розборі Польщі і переведенє її в практику над українським народом було сього рода, що супроти гоненя на униятів України блїднуть гоненя з середних віків. Помимо сього, що цар за помочию своїх наємних аґентів старав ся знищити грецько-католицьку церкву і в Галичині, народ з ґероїзмом витривав при своїй вірі. Бо на чолї українського народу стояв сьвіточ митрополит Шептицький, „благородна і висока постать, — перша і найбільша жертва православного насильства". — Ґазета „Коррієре д'Італія" (з 11. II. 1915) у статї п. з. „Російська нагінка на католиків у Галичині" подає цікаву оцінку прокуратора Святейшого Синода В. К. Саблєра, бувшого протестанта, потім в Римі великого приятеля католицизму, а відтак скаженого ворога грецько-католицької громади в Пєтроґрадї, де замкнув її церков, построєну за дозволом царя. У своїм походї проти католицизму звернув сей борець свою увагу на заняту Галичину, куди вислав свого слуґу архиепископа Евлогія. Потворено там православні парохії, призначуючи для попів високі платнї, приготовлено для українського духовенства православну лїтературу, як твори Хомякова, архиепископа Антонія й инших, задумано отворити російсько-православні парохіяльні школи під зарядом Синода і т. д. 50 таких шкіл вже навіть істнує. — В тімсамім дневнику находимо (під датою 16. II. 1915) иншу статейку під заголовком „Православна пропаґанда між галицькими католиками", в якій поміщено пастирський лист Евлогія до „дорогих душпастирів галицької Росії". Між иншим читаємо тут таку замітку: „Пригадуючи нещастє, яке пережив тойсамий український народ в Холмщині, він, бачить ся, хоче натякнути на гоненя, арешти, засланя на Сибір, примусові роботи, убиття і тим подібні способи... мирні, які перед пятьдесятьма роками так страшно приміновав тойсамий царський уряд між Українцями Холмщини, „упертими в унії з Римом"; способи, які справедливо звісні під назвою „неронського гоненя XIX. віку". — Промова Сазонова і його твердженє буцїмто українська справа є лише пруською інтриґою, найшло спростованє посла д-ра Е. Левицького в німецькій ґазетї „Берлінер Таґеблят", а слїдом за тим і в італійській пресї. А іменно повторяє се спростованє італійська ґазета „Ля Вітторія" (з 28. II. 1915) у замітці: „Про мнимі інтриґи Німців серед Українців" і дневник „Іль Маттіно" (з 4. III. 1915) у замітці з Берлїна п. з. „Рух серед Українців", де вказуєть ся, що до збільшеного українського руху причинили ся її обставини: хлїборобська виставка в Києві і розбуджена нею сьвідомість серед українських хлїборобів, демонстрація в Києві з нагоди похорону Лисенка, в котрій взяло участь яких 200.000 люда, а вкінци українська преса. „Очевидно, — пише ґазета — що Українці вдячні Німцям, які своєю культурою пособлили Українцям, як і иншим народам, у поступі в цивілізації, одначе смішнїє є твердженє, що український національний рух змогли викликати інтриґи других народів". — Цікаву статю подає італійська ґазета „Ль'Ідея Демократіка" (з 20. II. 1915) п. з. „Пробудженє народу", де автор, оперши ся на брошурі д-ра С. Рудницького, переповідає історію нашої боротьби з Росією, а далї підносить конечність відбудови незалежної України, чого вимагає, — як каже він — справедливість та інтерес Італії. — Надто находимо в італійській пресї чимало заміток про гнет Росії над українським народом, про переслїдуваня російського правительства на Україні і в Галичині. І так ґазета „Коррієре д'Італія" (з 10. III. 1915) говорить про протицарську пропаґанду між російською робітничою клясою і про заборону преси на українській мові на Україні і в Галичині. — Ґазета „Ля Вітторія" (з 22. III. 1915) у статї п. з. „Демократична" Росія нишком давить змаганя до свободи" — оповідає про гоненя на українських патріотів на Україні, згадуючи між иншим про засланє сьвідомих українських патріотів до Томска (числом 31), Тобольска (41), Саратова (23) й Астрахани (8). З Галичини вивезено — пише та ґазета — дотепер 180 душ. Инша подібна нотатка находить ся в сїй часописи під датою 31. III. 1915). — Ґазета „Іль Маттіно" (з 25. II. 1915) у дописи п. з. „Ватиканська хроніка" подає картину релїгійного гоненя в Галичині. В иншій замітці п. з. „Траґічна нужда Галичини" в тійсамій часописи оповідаєть ся про те, як поводять ся московські власти у завойованій частині Галичини.

—o—

ПОЧТОВА ЩАДНИЦЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Нортгемтонський почтмайстер, п. Едвард Дж. Бернгардт надіслав нам з просьбою о поміщенє ось-таке письмо:

Кожда особа у Злучених Державах, маюча 10 лїт житя або висше, може по 1-шім липни б. р. отворити свій власний рахунок в почтовій касї ощадности, відповідно до оголошеної недавно постанови ґенерального почтмайстра Бурлсона. Сей найновійший розпорядок начальної почтової управи дозволяє мешканцям поменьших місцевостий, у яких доси не можна ще було завести почтових щадниць, отворити власний рахунок ощадности почтовою дорогою.

Говернор Докери, третий асистент ґенерального почтмайстра, який має безпосередний нагляд над почтовими щадницями, дістав з усїх усюдів сього краю велике число листів, у яких ріжні люди просять о дозвіл отвореня рахунку в почтовій касї ощадности за посередництвом почти. Се загальне домаганє виявляєть ся докладно в листї одного мізурського фармера, котрий мешкає кількайцять миль від осїдку почтової щадниці.

„Заощадивши собі — пише сей фармер — кількасот долярів протягом 50-ти лїт тяжкої і запопадливої працї, постановили ми обоє з жінкою зложити сї грошї у почтовій щадници в ———. Ми написали до почтмайстра сеї місцевости і дістали від него відповідь, що в його щадници можуть складати свої ощадности лише місцеві люди. Така відповідь була для нас великим розчарованєм. Наша невеличка фарма не забезпечує нам нашого скромного прожитку, а земля так тепер подорожіла, що за тих призбираних нами пару соток ми і не можемо думати про докупленє кавалочка ґрунту. Ми з жінкою постаріли ся і не можемо працювати так тяжко як у нашім молодшім віцї. З тої причини ми хотїли би відложити придбані собою центи до почтової щадниці, *аби тим способом забезпечити свою старість від голодової смерти*".

Після пляну, принятого ґенеральним почтмайстром щодо отвореня рахунків через почту, кождий намірюючий депозитор, який перебуває там, де нема правильної почтової щадниці, може зголосити ся до свого місцевого почтмайстра, котрий збере всї потрібні дати і вишле їх до найблизшого осїдку почтової щадниці. Намірюючий депозитор дістане тодї дозвіл вислати свою першу, а відтак і дальші ощадности моні ордером або готівкою у реджістрованім листї до почтмайстра дотичної почтової щадниці, відки дістане відповідні пo-квітованя і цертифікати. Такий депозитор може опісля виймати на жаданє частину або всї свої депозити (вкладки), враз з наросшими відсотками, почтою дорогою.

Нова постанова пригадує також, що якаиебудь 10-лїтна або старша особа може отворити рахунок на своє власне імя; що такий рахунок може собі отворити і замужна жінка без відома і контролї свого мужа; що почтовим урядникам не вільно виявити якійнебудь посторонній особі депозитованої квоти иншої особи; що виниманє ощадностий дозволене без попередного повідомленя; що правительство ручить за зворот всїх ощадностий, які на жаданє виплатить ся депозиторови враз з наросшими відсотками.

Дотичні урядові поученя будуть небавом видрукувані у 22 чужих мовах і їх можна буде дістати даром у місцевих почтових офісах. Чужинецькі сітізени мають до почтових щадниць велике довірє, а поученє у їх рідній язиці стане їм у великій пригоді. У своїм найновійшім артикулї ґенеральний почтмайстер Бурлсон говорить про чужинецьких депозиторів таке:

„До сього часу почтова щадниця має понад 500.000 депозиторів, які репрезентують кожду народність на сьвітї. Між ними є люди ріжних станів і професій: театральні актори, механіки, зарібники, рибаки, похатники (педлери) і т. и. Але більшість з них — се звичайні зарібники, між котрими знова є найбільше чужинців. Виказ депозиторів, вилагжений почтовим департаментом, показує, що близко 40 проц. (200.000) депозиторів є чужинцями і вони є властниками більше ніж 50 проц. депозитів. Ся обставина сьвідчить, що ті чужинці мають довірє до своєї прибраної вітчини і є її добрими горожанами".

Є ще й инша причина, яка спонукує імігрантів, не знаючих нашої мови і бізнесових метод, звертати ся до правительства із охороною своїх скромних ощадностий. Ся многоважна причина — то упадок ріжних „приватних банків", ведених несовісними опиcyтами, що забирають їх рідну мову і з того приводу обдирають немилосерно своїх легковірних клієнтів.

—o—

Почтові ощадности осягнули минулого року дуже гарні успіхи. За час 8 місяців перед 1. цьвітня ощадности зросли до суми $19,000.000 проти $8.000.000 за тісамі місяці попередного року. Отворено тисячі нових рахунків (конт) і ті міліони, що лежали перше по ріжних тайних скритках, пійшли в торговельний курс тодї, коли за доляром був найбільший попит.

У нашім почтовім уряді в Нортгемптон, Па., ощадности за місяць цьвітень виносили $1.994, а біжучий місяць зовсім певно перейде значно сю квоту. Ощадности у сїм офісї осягнули рекорд в порівнаню з дотеперішними ощадностями. До того часу найвисша сума ощадностий була $2.500, а тепер ми зближаємо ся до суми $11.000. Депозити (вкладки) в почтовім офісї в Нортгемптон, Па., можна складати щоденно (окрім недїлї) від години 7-мої рано до 6-тої пополудни. Може вкладати якийнебудь мужчина, женщина або дитина, котра скінчила 10 лїт житя. Вуйко Сем дає запоруку, що на перше жаданє дотичного депозитора виплатить ся йому всї його вкладки враз з наросшим процентом. Ощадности, складані на почтї, є цілковито безпечні і певні.

З поважанєм,

Едвард Дж. Бернгардт, почтмайстер.

———

Подібне письмо дістали ми і від почтмайстра в Алентавн, Па., п. Мартина Клінґлєра. Мр. Клінґлєр прислав нам витинок з місцевих анґлїйських часописий, які обговорюють докладно розвій почтової щадниці Злучених Держав і заохочують своїх читачів до складаня своїх ощадностий у тім державнім банку. Ми не наводимо тут долученої нам статї в повній основі, бо віримо, що наші читачі знають і без того, які користи і яку поруку дає почтова щадниця їх новоі вітчини. Наші люди, котрі вже нераз попекли ся на ріжних приватних банках, повинні в як найбільшій мірі користати з сього добродійства, яке нам дає американське правительство. Ясна річ, що коли за всї ощадности, складані у почтовій щадниці, ручить сама держава, то ніякий цент не може з тої щадниці пропасти.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

Хвальна Редакціє „Свободи"! Засилаю до Вас лист від свого брата Дорка, котрий прошу помістити у своїй цінній часописи. Брат Дорко є при Українських Січових Стрільцях і його лист буде цікавий для читачів „Свободи". Посилаю також його фотоґрафію, яку він нам прислав і прошу о її поміщенє разом з листом. Дорко був перед війною учеником учительської семинарії в Тернополи. Він має тепер 19 лїт. — Іван Демків, 243 *Ґаєс стр., Честер, Па.*

Лист, про який тут мова, писаний на поли війни (Feldpost), в місцевости Славску (недалеко Лавочного, повіт Сколє), дня 18. марта 1915 р. Він перейшов військову цензуру в Будапештї. Цензор вичеркнув слово „Славско", але нам удало ся його відчитати. На коверті окрім звичайної цензурної печатки находить ся також велика військова печатка з отсим у к р а ї н с ь к и м написом довкола австрійського орла: „Управа ц. к. Полку Українських Січових Стрільців". Лист п. Дорка (Федора) Демкова, який є родом з Пронятина (повіт Тернопіль), висланий на адресу Марії Лушко в Філядельфії. — Ред. „Свободи".

ДОРКО ДЕМКІВ.
Український Січовий Стрілець.

Дорога Марусю! Лист від Тебе я одержав 12. марта. Він прийшов скорше, але я був тоді щось два тижні в шпитали і аж по повороті зі шпиталю я його одержав.

Марусю! Не можу описати Тобі тої радости, яка мною заволоділа, коли я взяв Твій лист з рук сотника. Ти лише своїм серцем можеш відчути сю мою радість. Подумай собі: бідний стрілець скитаєть ся 6 місяців но поли битви, 7 місяців як виїхав з дому, тільки уже натерпів ся голоду й холоду, а навіть болю, а ніхто його за цілий той час не потішив, не розвеселив; ніхто з рідних і дорогих осіб не написав хоч одного слівця, яке могло би піддержувати в нім духа. Бідний стрілець український! Ріжні обставини і зле поводженє, сумнїв щодо вільности України, сьвідомість, що всї про нього забули — все те осла-

било його так сильного зпочатку війни духа. А всякі невигоди у 6-місячній боротьбі з ворогом ослабили його сили фізичні і він дістасть ся до шпиталю, щоб хоч трохи покріпити перемучене трудами тіло. Бідний стрілець! Чи він справді круглий сирота на сьвіті? Чи він ніколи не мав рідні, сестер, братів, або товаришів, котрі би тепер за нього поспитали та потішили? Ні! Мав він родичів, мав братів і сестри, мав навіть товаришів, але якось тепер ніхто за ним не питає — всї його опустили, всї про нього забули! Правда, родичі може і шукають за ним, може і очи виплакали за своєю дитиною, але вони, бідні, не можуть про нього довідати ся, бо цїла навала ворогів дїлить їх від тих, що борять ся за волю України, а між котрими знаходить ся і їх син. Товаришї такосамо під московським ярмом. Але має він братів і сестри та сестрінки в Америцї: ті повинні про нього розвідати ся та хоч листовно скріпляти його духові сили — одначе вони анї ду-ду! Написав до них лист, відтак картку, але відповіди нема... Лучше пійти ще раз у вир битви і вже більше не вернути! Певно ніхто за ним питати не буде (бо родичі і так вже може не жиють).

Так думав я — той бідний опущений стрілець, вертаючи зі шпиталю до своєї сотнї. Тут я замельдував ся і хочу відходити, але пан сотник задержує мене і каже: „Товаришу Демків! Тут маєте лист, мабуть з Америки". Я аж підскочив з радости, вхопив лист в руки, дивлю ся: — з Америки! А хто-ж то там знайшов ся такий добрий, що пригадав собі мене і пише до мене? Що то за людина, котра ще мене не забула? Дивлю ся, а се письмо від моєї дорогенької сестри Марусї. О, Марусю, Марусю! Що за радість була з того листа! Я віджив. Я став веселий, здоровий, навіть сильнїйший, а як би були Москалї під рукою, то бувбим з тої радости убив хоч десятьох! Се було 12. марта, в пятницю, але сей день був для мене сьвятим, більшим ніж Різдво. Ти, Марусю, не забула за Дорка. Бачу, що Ти добре тямиш ті щасливі днї, коли то ми разом жили і працювали в читальни. Бачу, що лучить нас не тільки звязь родинна, але також спільна любов України. Отже, Марусю, дякую Тобі сердечно за сей лист.

Чому Ти кажеш, що не можеш до родичів написати? Як можна до Галичини висилати листи, то пішли письмо до дому, а до моїх родичів напиши картку про мене, а також відішли їм той лист, який я сам пишу і до Тебе шлю.

Дорога Марусю! Розказав би я Тобі свої пригоди, але можна би цїлу книгу списати і ще не було би кінця! Скажу лише от так дещо. Я тепер, рахуєть ся, здоров, але якбим був дома, то лежавбим в ліжку. Маю сильний ревматизм, але тепер кождий хорий. Тепер дуже тяжко воювати, бо в горах великі снїги. На одним місци бємо ся вже цїлий місяць і тяжко посунути ся. Ми вже в галицьких горах, але до дому ще дуже далеко! Є надія, що з весною пійдемо скорше в Галичину. Тяжко бити ся, бо нераз по два-три тижнї сидить ся по горах в лїсах, тай мусить ся на снїгу днювати і ночувати. Нераз гинуть люди від морозу, але до всього мусить чоловік привикнути... Нинї сиджу в хатї і пишу лист до Тебе, а шрапнелї і ґранати падуть в село поміж хати. Зразу було страшно, як довкола тріскали шрапнелї і ґранати та свистали карабінові кулї, але згодом чоловік до того всього привичаїв ся. Знаєш, Мурусю, зпочатку не дорожив я житєм; бувбим між десять баґнетів сам скакав, але тепер, коли я стільки пережив у війнї біддуючи, стільки ріжних пригод зазнав — тепер жаль гинути. Хотів би я ще хоч раз з Вами і з родичами побачити ся, але як треба буде згинути, то згину з усьміхом на лици, бо се за свободу України.

Житє при Січових Стрільцях дуже гірне, але як би не було війни... Є тут і товаришї-ученики. Ідучи до бою або на патрулю, співаємо звичайно стрілецькі піснї, яких маємо досить. А як вертаємо з бою, то все з Москалями. Часом лучають ся між нами (стрільцями) і Москалями веселї пригоди. Одного разу ми були в розстрільній (швармлїнїї) на одній горі, а Москалї на другій. Ми собі співали гарно українські піснї, а Москалї били браво і казали, що „харашо" співаємо. Але всьо годі описати!...

Прошу Тебе, Марусю, пиши до мене як найчастїйше і богато; не чекай аж я перший напишу, бо я тут не можу навіть дістати листового паперу, хиба картки. Най сестрінки і братя пишуть до мене також. Я дуже змінив ся на лици. Посилаю Тобі свою фотографію в сїм листї, але чи зайде — не знаю. Певно не пізнаєш мене на нїй, але се війна зробила... Ще раз прошу: пишіть до мене все і дуже богато: се буде для мене нагородою за те, що Ви так довго до мене не писали. Пишіть також до Прошови.

Більше не пишу, бо і так може всьо не змістить ся в одну коверту. По одержаню сего листа і фотографії прошу зараз відписати. Може з Прошови був лист? Поздорови від мене моїх братів Івана і Стефана з женою і дїтьми, сестру Марпню і шваґра, Досю і Марийю. Дакую ще раз за лист і прошу о другий. Поздоровляю Тебе, Марусю, і сердечно цїлую. Дасть Бог, що побачимо ся! — Твій брат з війни Дорко.

Адресуйте так: Feldpost 350 K. k. Ukrainisches Schuetzen Regiment No. I. Austria. Демків Дорко, сотня п. Букшованого.

Сей листок відішли, Марусю, до Прошови до моїх родичів.

Дорогенькі Родичі! Не знаю, чи Ви ще живете, бо Маму я лишив навіть хору. Не знаю також, чи сих пару слів дійде до Вас, але пробую, бо знаю, що Вам дуже жалко за мною. Не тужіть, не плачте! Я ще жию! Тяжко менї, тяжко, але я не жалую, що-м пійшов. І Ви не тратьте надії; правда побідить, але будьте терпеливі. Ви бідуєте може, але Ви ще війни не зазнали; ми бідуємо тяжко, гірко, але надії не тратимо! Одна біда, що Ви правди не знаєте. Нам тепер добре йде. Маю надію, що нас побачите ще. Дорогенькі Родичі! Верну до Вас щасливий яко побідник і славу принесу; а як не побідимо, то і Ви мене не побачите. Коли би наші братя поверталн ся, а Ваш син Дорко до Вас не вернув, то не плачте дуже, бо знаєте, за що він згинув і що згинув зі славою. По війнї почуєте неодно про Січових Стрільців. Чи кьсондз старенький вернув ся назад до Вас чи перебуває денинде, я не знаю, бо ми в Ладичині розійшли ся. Я з професором поїхав аж на Калуш, а сьвященик не знаю де. Братів і шваґра я не здибав. Дорогі Родичі і Ти, Родино! Богато я Вам оповів би, але не можна. Як побачимо ся, то будете знати, а як нї то нї. Чи дякуєте ще? Чи маєте що їсти? Чи Федьо оженив ся? Я маю лїпшу жінку; і в день і в ночи з рук її не випускаю... Моя жінка мене не цїлує, але як кого поцїлує, то він мусить гинути! Федю, Федю! Чи не встид Тобі сидїти дома коло бабів, коли Твої товаришї здобувають славу або чесно гинуть?! Стрільцї не біднї: одні гинуть, то другі приходять. Ви всї певно за нас забули; гадаєте, що ми вже не жиємо. Але ми за Вас памятаємо і стараємо ся усїми силами, аби до Вас дістати ся. І дістанемо ся!... Працайте, як можете і молїть Бога, а Він поможе. Поздоровляю Вас, любі Родичі, і руцї Ваші цїлую. — Ваш син Дорко.

Поздоровляю всї сестри, братові, вуйка Йосифа і вуйну, Тебе, Федю, Ганю Громаду і стрийкову Явдоху. Здоровлю Юльцю і її родичів. Сей лист пишу до всїх. Надійте ся, а побачимо ся! Дорко. — Колись верне не Дорко, але дїд з бородою...

НОВИНКИ.

СПРАВА ЗБІРОК НА ВДОВИ І СИРОТИ В ГАЛИЧИНЇ.

В 56-ім числї „Свободи" з 15-ого с. м. подали ми за віденським „Дїлом" нотатку про грошеві підмоги, які вислано з Америки до віденського українського комітету на руки віцепрезидента австрійського парляменту п. Юліяна Романчука. При кінци сеї нотатки було сказано, що австрійське мінїстерство внутрішних справ передало комітетови $2.000.00 (9.800 корон), які при кінци січня с. р. одержало від міністерства заграничних справ з тим, що се є збірка філядельфійського австро-угорського консуляту на українських втікачів.

В тій справі одержали ми тепер від ц. і к. австро-угорського консуляту в Філядельфії, Па., письмо, в якім знаходить ся отсе пояснене до сеї справи: „Ц. і к. австро-угорський консулят в Філядельфії, Па., подає отсим до відома, що згадану суму ($2.000.00) вислано до Відня на адресу міністерства заграничних справ від тутешного руського комітету, котрий стоїть під протекторатом Преосьвященного Еп. С. Ортиньского, яко збірку Русинів у Злучених Державах для голодуючих Русинів монархії".

—o—

ГАЛИЧИНА В РУЇНІ.

До цїлком знищених повітів Галичини належать: Сокаль, Рава, Яворів, Камінка, Броди, Збараж, Тернопіль, Скалат, Золочів, Зборів, Львів, Городок, Мостиска, Бережани, Підгайцї, Бучач, Товмач, Станиславів, Перемишляни, Рудки, Бібрка, Самбір, Старий Самбір, Надвірна, Богородчани і Турка.

В середній і західній Галичині такасама доля стрінула отсї повіти: Ряшів, Березів, Горлицї, Лїско, Стряжів, Ропчицї, Пільзно, Тарнів, Кольбушову, Мелєц, Домброву, Бжеско, Новий Санч, Лїманову, Мисленицї і Краків (повіт).

Обсяг тих повітів займає простір понад 45 тисяч квадратових кільометрів, а населенє виносить понад 4 міліони люда.

Кромі того є в Галичині великі простори, що виглядають немов по землетрясеню, по пожежі або бурі. Се наче пустинї, де нема вже й людської оселї, нема доріг, де навіть нїщо не росте. Се кладовище обіймає простір понад 10 тисяч квадратових кільометрів, на якім жило перед війною 1 міліон і чверть мешканців.

Загалом улягло знищеню майже три четвертини Галичини, а з того 5-та часть улягла цїлковитій руїнї.

—o—

РОСІЙСЬКА ГОСПОДАРКА В СТАНИСЛАВОВІ.

Москалї, уступаючи зі Станиславова, вивезли з собою — як вже у нас згадувано — яко закладників між иншими мітрата Гордієвського, директора ґімназії д-ра Сабата, проф. д-ра Івана Демянчука, лікаря д-ра Володимира Яновича і инших. В часї побуту в Станиславові Москалї старали ся ширити свою культуру та нищити все, що було українське. Замкнули, зглядно застановили дїяльність отсих українських інституцій: „Достава", „Церковна Штука", „Народний Базар", „Українська Книгарня", спілка торговельна „Злука" і ин. Богато Українцїв арештовано. Ґімназіяльного ученика Соловія засудили на 3 місяцї арешту за те, що „некорисно" висказував ся про Москалїв. Грецько-католицьких сьвящеників тероризують і або арештують або силою викидають з парохій. Сї насильства, а також накладанє великих контрибуцій на населенє, битє нагайками, рабунки, безнастанні реквізиції і т. п. протверезили вже навіть деяких русофілів.

—o—

ЯК ЖИЮТЬ ТЕПЕР ЛЮДИ У ЛЬВОВІ.

До одного з Українцїв у Відни прийшов лист від його знакомого, заступника ґімназійного учителя, що остав у Львові. Лист датований 10. лютого і з него подаємо за віденським „Дїлом" деякі місця, що мають загальне значінє: „Від того часу, як Ви виїхали, ми богато пережили. Пережитого не дасть ся навіть описати. Найгіршим є однак брак поживи та безнастанна боротьба за істнованє. Та боротьба приневолила многих людий (особливо з поміж урядників) до того, що навіть рубають дрова, щоби здобути потрібне до удержаня житя свого і родини. Біда є однак найлїпшим дорадником. З иншими нашими знакомими розпочав я працювати яко посередник при закупнї і продажи ріжних продуктів, навіть „вести гандель". Часом іду від хати до хати і продаю масло, мило, дерево, в послїднім часї також каву. В той спосіб заробляю тільки, що можна бодай вижити. Так живеть ся з дня на день. Моїм спільником є Юльцьо. Другу спілку творить Юзько і Амброзій. Найлїпше іде А. Г. Сей купує від селян свинї, фасолю, масло, сир; привозить до міста і продає по добрих цїнах.

„Перед тижнем помер старий Мих. Павлик. Похорон відбув ся з відповідною парадою. Перед своєю смертю приходив він кілька разів до віденської каварнї і завше нарікав на загальне ослабленє. Задля того був він дуже пригноблений і прибитий".

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що Братство сьв. Володимира, відділ 3. Укр. Нар. Союза в Олифант, Па., зістав з днем 21-го мая 1915 р., згідно з § 253 статута У. Н. Союза розвязаний.

Членам повнесного розвязаного відділу вислано переступні карти на адресу місцевого секретаря, з котрими вони мають зголосити ся до якогонебудь правно істнуючого відділу Укр. Нар. Союза, коли хотять бути правними членами Укр. Нар. Союза.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 21. мая 1915 р.

За Головний Уряд Укр. Нар. Союза:

М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДЕВЯТА ЛЇСТА СТРАТ УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ В ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНЇ УКРАЇНЦЇВ. ЦІНА ОДНОЇ ЛЇСТИ 15 цнт.. ДОВЯТЬОХ ЛЇСТ РАЗОМ 90 цнт. НАБУТИ ЇХ МОЖНА В „СВОБОДЇ".

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободї", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободї" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубрицї платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКР. НАР. СОЮЗА.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилєрія (полева)
а. кн. = артилєрія кінна
а. гір. = артилєрія гірська
а. кр. = артилєрія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр = трен (достава амуниції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. кравеві оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилєрія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 114
видана 26. січня 1915.

ПОЛОНЕНІ:

Федорів Іван, 9 п.
Цючкович Іван, 9 п.
Чепіль Василь, 89 п., ранений (в Росії)
Червак Дмитро, 9 п.
Чмиль Михайло, 9 п.
Швалюк Володислав, 89 п. (в Росії)
Шиманський Іван, 9 п.
Щепаняк Никола, 9 п.
Ярим Дмитро, 9 п.

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 114.

До лїсти страт ч. 56:

Колтун Петро, 89 п., ранений і полонений (замісць ранений), в Росії
Крукиницький Теодор, 89 п., ранений і полонений (замісць ранений), у шпитали в Росії
Лука Іван, 89 п., полонений (замісць ранений), в Росії
Стик Дмитро, 89 п., ранений і полонений (замісць ранений), у шпитали в Росії.

Листа утрат ч. 115
видана 27. січня 1915.

УБИТІ:

Бойко Іван, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Костюк Ілько, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Коловах, 8 л., 4 комп. (груд. 1914)
Мартинюк Олекса, 18 стр. 21—26. XII, 1914)
Мельничук Андрій, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Мисюра Михайло, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Походжай Василь, 11 г. (24. XII, 1914)
Савчук Олекса, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Стасів Володимир, 8 стр. (21—26. XII, 1914)
Федорчук Онуфрій, 18 стр. (21—26. XII, 1914)
Федорук Ілько, 18 стр. (21—26. XII, 1914)

РАНЕНІ:

Андрейчук Юрко, 18 стр.
Бартосевич Маріян, 18 стр.
Базюк Михайло, 18 стр.
Базиляк Іван, 18 стр.
Гошовський Михайло, 18 стр.
Грицюк Никола, 12 стр.
Грицюк Теодор, 12 стр.
Доранович Іван, 18 стр.
Кафтан Андрій, 18 стр.
Карпяк Дмитро, 18 стр.
Казів Пилип, 18 стр.
Крещук Петро, 18 стр.
Лучин Юрко, 18 стр.
Мандюк Іван, 8 л.
Мариняк Дмитро, 18 стр.
Остапюк Василь, 18 стр.
Озар Іван, 18 стр.
Паливода Валентин, 18 стр.
Павлюк Семен, 18 стр.
Пліхтяк Василь, 12 л.
Подольський Мартин, 18 стр.
Райковський Никола, 18 стр.
Сало Михайло, 18 стр.
Сіраковський Лев, 18 стр.
Смиржак Никола, 18 стр.
Стойко Василь, 18 стр.
Томчак Михайло, 18 стр.
Тимчак Никола, 18 стр.
Фенюк Ілько, 18 стр.
Шемберко Василь, 8 л.
Юренчук Теодор, 8 л.

ПОЛОНЕНІ:

Бродковський Никола, 98 п. (в Росії)
Волосецький Василь, 77 п. (в Росії)
Кіцула Антін, 77 п., ранений (в Росії)
Кудрич Йосиф, 77 п., ранений (в Росії)
Киселичак Стефан, 77 п., ранений (в Росії)
Лещишин Василь, 77 п., ранений (в Росії)
Мушкета Никола, 77 п., ранений (в Росії)
Сьвіржинський Казимир, 77 п., ранений (в Росії)
Туринич Адам, 77 п., ранений (в Росії)

ДОПОВНЕНЯ І ПОПРАВКИ
оголошені в лісті ч. 115.

До лїсти страт ч. 27:

Капера Іван, 77 п., ранений і полонений (замісць ранений), у шпитали в Росії.

До лїсти страт ч. 43:

Мохнацький Едвард Маврикій (однор. добр.), 77 п., ранений і полонений (замісць ранений), в Росії.

До лїсти страт ч. 56:

Мокриньский Михайло, 77 п., ранений і полонений (замісць ранений), в Росії.

Листа утрат ч. 116
видана 29. січня 1915.

УБИТІ:

Вареница Іван, 30 п.
Гродник Дамян, 6 а. кр. (25. XII, 1914)
Коваль Іван (цивільний візник), 11 тр. (2. XI, 1914)
Квацко Тома, інф. (полк не поданий), помер 25. VIII, 1914 у полоні в Росії)
Рудик Станислав, 80 п.

РАНЕНІ:

Бадовський Тома, 2 а. кр.

ПОЛОНЕНІ:

Бівчук Василь, інф. (полк не поданий), в Росії
Горачик Франко, інф. (полк не поданий), в Росії
Іванчук Іван (полк не поданий), ранений, у шпитали в Росії
Михайлич Василь, інф. (полк не поданий), в Росії
Осуховський Яків, добр. інф. (полк не поданий), в Росії
Половчук Дмитро, інф. (полк не поданий), в Росії
Соболь Йосиф, інф. (полк не поданий), в Росії
Стемблик Роман, інф. (полк не поданий), в Росії
Свитак Петро, інф. (полк не поданий), в Росії
Шабліи Никола, інф. (полк не поданий), в Росії
Шкробан Василь, інф. (полк не поданий) в Росії.

Листа утрат ч. 117
видана 30. січня 1915.

УБИТІ:

Рудницький Тома (ляйтн.), 30 п. (25—27. XI, 1914)
Андрущак Никифор, 19 з. о. (11—24. XII, 1914)
Бабюк Никола, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Басараб Петро, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Близнюк Федор, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Валяурський Кароль, 1 у. (28. XII, 1914)
Возняк Павло (візник)
Ґучко Михайло Фр. (похоронений в Бохні)
Гурмак Іван, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Гузар Володимир (однор. добр.), 30 п. (25—27. XI, 1914)
Добчинецький Антін, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Жеребецький Теодор, 57 п. (18—25. XI, 1914)
Загайкевич Василь, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Колтинюк Мирон, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Коневич Василь, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Крупінський Тадей (однор. добр.), 30 п. (25—27. XI 1914)
Маковський Корнило, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Малиновський Стефан, 30 п. 25—27. XI, 1914)
Маруняк Максим, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Мазурик Ілько, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Партика Петро (доставець поживи)
Подлітейчук Яків, 31 л. (22. XI, 1914)
Рипарук Василь, 58 п. (11—20. XII, 1914)
Семенюк Антін, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Сенчишин Климко, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Сіптух Гринько, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Совуляк Петро, 58 п. (12—20. XII, 1914)
Стахів Микита, 30 п. (25—27. XI, 1915)
Таратуля Михайло (візник)
Телюк Іван, 13 стр. (21—24. XII, 1914)
Чехович Йосиф, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Якубець Стефан, 98 п. (27. XI, 14)
Яремчук Павло, 30 п. (25—27. XI, 1914)
Ярош Августин, 98 п. (25. XI, 14)

РАНЕНІ:

Дубанович Едвард (ляйтн.), 57 п.
Балко Никола, 30 п.
Барух Петро, 30 п.
Вегей Іван, 30 п.
Білик Іван, 30 п.
Богуцький Григорій, 30 п.
Бойчук Іван, 57 п.
Бойко Никола, 30 п.
Врудковський Петро, 57 п.
Бутель Іван, 30 п.
Ваплак Альбін, 30 п.
Вареница Іван, 30 п.
Василяк Іван, 30 п.
Воробчак Семен, 58 п.
Галай Михайло, 20 л.
Ганчар Григорій, 58 п.
Гнатюк Прокіп, 58 п.
Головка Павло, 30 п.
Гук Никола, 30 п.
Грушецький Антін, 30 п.
Гураль Дмитро, 30 п.
Данилович Гнат, 30 п.
Драган Станислав, 30 п.
Дуда Йосиф, 106 з. о.
Двібородчин Василь, 58 п.
Дзямба Михайло, 32 з. о.
Джумало Іван, 30 п.
Джурик Олекса, 30 п.
Заяць Іван, 58 п.
Іванюк, 58 п., 4 комп.
Каламар Михайло, 30 п.
Калиновський Адам, 30 п.
Камінський Юліян, 30 п.
Карпів Гаврило, 58 п.
Кащишин Іван, 13 стр.
Кіс Михайло, 30 п.
Блюк Іван, 30 п.
Книш Тимко, 30 п.
Кохан Іван, 30 п.
Когаєвич Евстахій, 30 п.
Козак Дмитро, 58 п.
Козак Іван, 30 п.
Крочак Антін, 30 п.
Крих Іван, 13 стр.
Кулик Йосиф, 30 п.
Курович Василь, 30 п.
Квасневич Фелікс, 57 п.
Льох Михайло, 30 п.
Луців Никола, 13 стр.
Макітра Теодор, 30 п.
Малишка Василь, 30 п.
Момут Іван, 13 стр.
Микита Гриць, 30 п.
Микитка Іван, 30 п.
Мисюра Павло, 31 л.
Михальський Іван, 106 з. о.
Нужда Янко, 30 п.
Олійник Юрко, 30 п.
Омелян Никола, 30 п.
Онуфрейчук Онуфрій, 31 л.
Орловський Максим, 30 п.
Наньkевич Андрій, 106 з. о.
Натрайко Сенько, 30 п.
Пернеровський Петро, 30 п.
Півторак Василь, 58 п.
Підналий Павло, 30 п.
Процюк Петро, 30 п.
Пиж Григорій, 13 стр.
Питулець Йосиф, 30 п.
Рибіцький Максим, 30 п.
Сапливий Дмитро, 73 п.
Семеник Юрко, 58 п.
Скаблюк Генрик, 30 п.
Слабицький Семен, 30 п.
Слука Яків, 30 п.
Смолинський Михайло, 58 п.
Смик Петро, 30 п.
Солькан Василь, 31 л.
Срепяк Партеній, 13 стр.
Ступець Дмитро, 30 п.
Тарантюк Іван, 58 п.
Тхір Юрко, 30 п.
Ткачук Іван, 31 л.
Троць Іван, 30 п.
Трух Никола, 30 п.
Турчик Іван, 106 з. о.
Туркевич Антін, 30 п.
Турко Василь, 30 п.
Тичка Іван, 30 п.
Ференко Максим, 57 п.
Федишин Василь, 30 п.
Харчук Іван, 30 п.
Хромей Іван, 58 п.
Цьвігун Петро, 30 п.
Чаус Стефан, 30 п.
Шведюк Петро, 58 п.
Шичак Михайло, 13 стр.
Щепанський Іван, 31 л.
Щур Стефан, 30 п.
Якобан Роман, 22 л.
Ямсів Іван, 30 п.
Янішевський Василь, 58 п.
Ярош Теодор, 98 п.
Яворовський Теодор, 30 п.
Яворський Кіндрат, 30 п.

ПОЛОНЕНІ:

Бишкевич Володислав (в Росії)
Грушик Іван, 13 стр.
Котів Стефан, 13 стр.
Крет Григорій, 32 з. о.
Крет Василь (Йосифа), 32 з. о.
Кушмин Никола, 13 стр.
Лаврик Никола, 13 стр.
Микитів Михайло (в Росії)
Оренчак Григорій, 13 стр.
Пищук Петро, інф. (в Росії)
Савенчук Дмитро (в Росії)
Сухий Павло, інф. (в Росії)
Сидор Іван (в Росії)
Филип Василь, інф. (в Росії)
Юзефович Антін, 2 а. (в Росії)

Листа утрат ч. 118
видана 31. січня 1915.

УБИТІ:

Андрушко Адам, 34 л. (10. XII, 1914)
Бабуля Іван, 17 л. (8—25. XII, 1914)
Вар Андрій, 34 л. (10—16. XII, 1914)
Баращак Василь, 17 л. (8—25. XII, 1914)
Бендасюк Никола, 58 п. (18—30. XI, 1914)
Віхоць Михайло, 17 л. (8—25. XII, 1914)
Білинський Андрій, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Вобель Василь, 34 л. (10—16. XII, 1914)
Боднар Володимир, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Борковський Михайло, 58 п. (20. XII, 1914)
Брошко Ілько, 34 л. (10—16. XII, 1914)
Бугей Стефан, 34 л. (10—16. XII, 1914)
Васильовський Антін, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Вергун Михайло, 45 а. л. (23. XI, 1914)
Віндовський Франко, 17 л. (8—25. XII, 1914)
Воробець Никола, 45 а. л. (11. XII, 1914)
Вовк, гефр., 34 л. (20—26. XII, 1914)
Вишньовський Іван, 58 п. (21—30. XI, 1914)
Гаціяк Никола, 34 л. (10—16. XII, 1914)
Гром Гаврило, 34 л. (11. XII, 14)
Гринчук Василь, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Гавлинський Йосиф, 58 п. (20—30. XI, 1914)
Долішний Григорій, 33 л. (19. XI, 1914)
Дрозд Андрій, 17 л. (8—25. XII, 1914)
Дроад Іван, 17 л., 12 комп. (8—25. XII, 1914)
Дудик Іван, 17 л. (8—25. XII, 14)
Дудик Яків, 34 л. (21—26. XII, 1914)
Дудзік Войтко, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Жук Михайло, 34 л. (16—29. XII, 1914)
Землелух Дмитро, 58 п. (18—30. XI, 1914)

(Дальше буде).